

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

**Verslag over de doorlichting door een paritair college van Instituut Anneessens - Funck
te BRUSSEL**

Hoofdstructuur	voltijds secundair onderwijs
Instellingsnummer	32284
Instelling	Instituut Anneessens - Funck
Directeur	Valerie Van Damme
Adres	Groot Eiland 39 - 1000 BRUSSEL
Telefoon	02-510.07.50
Fax	02-510.07.98
E-mail	eli.peeters@brunette.brucity.be
Website	http://www.anneessens-funck.be
Bestuur van de instelling	Stad Brussel - Dep. Openbaar Onderwijs
Adres	Anspachlaan 6 - 1000 BRUSSEL
Scholengemeenschap	SG De Zenne
Adres	Bonekruidlaan 88 - 1020 LAKEN
CLB	CLB N-Brussel
Adres	Technologiestraat 1 - 1082 SINT-AGATHA-BERCHEM
Dagen van het doorlichtingsbezoek	09-06-2017
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	09-06-2017
Samenstelling paritair college	
Voorzitter	Geert POLFLIET
Inspecteur-verslaggever	Geert POLFLIET
Teamleden	Marc D'HOOP, Marc SMEULDERS, Vera TIMMERS

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 HISTORIEK.....	5
2 ONDERWERP VAN ONDERZOEK	5
3 VASTSTELLINGEN	5
3.1 Nederlands voor nieuwkomers in de onthaalklas voor anderstalige nieuwkomers van het secundair onderwijs (OKAN) (BVR van 1/3/2007)	5
3.2 Specifiek gedeelte in bso derde graad in de studierichting Auto (leerplan O/2/2013/268)	8
3.3 Specifiek gedeelte in bso tweede graad in de studierichting Basismechanica (leerplan O/2/2007/098)	8
3.4 Project algemene vakken (PAV) in bso tweede graad (leerplan O/2/2012/078)	10
3.5 Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne	13
4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG	14

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van de school door een paritair college van inspecteurs. Artikels 41 en 42 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geven haar de opdracht hiertoe.

Tijdens de doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de bij de voorgaande doorlichting vastgestelde tekortkomingen voldoende werden geremedieerd. Tijdens de doorlichtingsbezoeken verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de school karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de school
- proces: initiatieven die de school neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de school met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

De doorlichting resulteert in een doorlichtingsverslag dat bestaat uit een concluderend gedeelte en een advies.

Het concluderende gedeelte omvat de conclusies van de doorlichting.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een advies tot definitieve intrekking van de erkenning: het inspectieteam adviseert om de intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen. Als het advies alleen betrekking heeft op een structuuronderdeel en niet op het geheel van de school, geeft de inspectie in het advies aan welke tijdelijke beperking met betrekking tot het programmeren van bepaalde structuuronderdelen zij voor de school aanbeveelt.

Het voorstel tot intrekking houdt een voorstel in inzake geleidelijkheid¹.

Overeenkomstig artikel 16 van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 oktober 2010 tot uitvoering van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs met betrekking tot de wijze waarop sommige bevoegdheden van de inspectie worden uitgevoerd, heeft het bestuur van de school het recht, binnen dertig kalenderdagen na betekening van het verslag, bij de Vlaamse Regering een verweerschrift in

1 Tenzij het voorstel betrekking heeft op de voorwaarde, vermeld in :

- a) artikel 24, § 2, 6°, van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving;
- b) artikel 24bis, § 1, 2°, van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving;
- c) artikel 62, § 1, 2°, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997;
- d) artikel 56, 3°, van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs;
- e) artikel 10, § 1, 2°, van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap.

te dienen tegen het voorstel tot gehele of gedeeltelijke intrekking van de erkenning. De definitieve beslissing van de Vlaamse regering wordt met een aangetekende brief betekend aan het bestuur van de school binnen de zestig kalenderdagen na de betekening van het verslag, of binnen de dertig kalenderdagen na de indiening van het verweerschrift.

Het bestuur van de school of zijn gemandateerde viseert het verslag en stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 HISTORIEK

Het vorige doorlichtingsbezoek vond plaats van 30-09-2013 tot 11-10-2013 en werd afgesloten met een ongunstig advies. Op 16-01-2014 werd dit ongunstig advies aan de school betekend.

Het bestuur van de school diende naar aanleiding van dit advies een verbeteringsplan in op basis van §2 van artikel 41 van het eerder vermelde decreet van 8 mei 2009.

De Vlaamse Regering keurde het door de school ingediende verbeteringsplan goed op 27-05-2014 en deelde mee dat de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van een structuuronderdeel ervan, werd opgeschort tot 03-06-2017.

De inspecteur-generaal stelde op 09-06-2017 bij delegatie het paritair college van inspecteurs voor deze doorlichting samen.

Het bestuur van de school werd op 19-05-2017 op de hoogte gebracht van de komst van het paritair college van inspecteurs op 09-06-2017. Het bestuur van de school en de directie werden uitgenodigd voor een gesprek, conform artikel 14 van het eerder vermelde besluit van 1 oktober 2010.

Op 09-06-2017 voerde het paritair college van inspecteurs dat gesprek met Valerie Van Damme (waarnemend directeur) en Sandra De Nies (pedagogisch inspecteur-generaal voor het Nederlandstalig onderwijs van de stad Brussel)

2 ONDERWERP VAN ONDERZOEK

- de erkenningsvoorwaarde '**voldoen aan de onderwijsdoelstellingen**'

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
OKAN Onthaalonderwijs anderstalige nieuwkomer	Nederlands	
Graad 2 BSO Kantoor	project algemene vakken	
Graad 2 BSO Haartzorg	project algemene vakken	
Graad 2 BSO Basismechanica	project algemene vakken	specifiek gedeelte
Graad 2 BSO Elektrische installaties	project algemene vakken	
Graad 3 BSO Auto		specifiek gedeelte

- de erkenningsvoorwaarde '**bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne**'

3 VASTSTELLINGEN

3.1 Nederlands voor nieuwkomers in de onthaalklas voor anderstalige nieuwkomers van het secundair onderwijs (OKAN) (BVR van 1/3/2007)

Voldoet

De school biedt de taaldoelstellingen in voldoende mate aan. Het onderwijsaanbod is voldoende afgestemd op de functionaliteit van taal en op het verwachte beheersingsniveau. Het urenpakket dat de OKAN-leerlingen genereren, wordt in voldoende mate besteed aan uren-leraren om de doelgroep adequaat

onderwijs aan te bieden. De onderwijsorganisatie laat een doelgerichte en gedifferentieerde manier van taalverwerving toe.

Onderwijsaanbod Tijdens de doorlichting bleek het onderwijsaanbod onvolledig en onevenwichtig, met een eenzijdige focus op taalbeschouwing ten nadele van de vaardigheden.

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

Het onderwijsaanbod is nu volledig en evenwichtig. De ontwikkelingsdoelen zijn herkenbaar in het lesmateriaal en vormen een geïntegreerd geheel. Aan de hand van cyclisch opgebouwde thema's bestrijkt het aanbod de verschillende verwerkingsniveaus die het leerplan aangeeft. De leraren bieden taalbeschouwing aan in functionele contexten. Die ondersteunt de verwerving van de taalvaardigheden, die systematisch aan bod komen. De leraren confronteren de leerlingen met een rijk en gevarieerd taalaanbod en uitdagende taaltaken. Het lesmateriaal vertoont een toenemende complexiteit op het verwachte beheersingsniveau.

Zo goed als alle onderwijsdoelen komen aan bod in het huidige lesmateriaal: ook het selecteren, beschrijven en verwerken van schriftelijke en mondelinge informatie en het structureren en beoordelen van teksten maken deel uit van het aanbod. De algemene doelen zijn voldoende geïntegreerd in de taalontwikkeling. Er is gerichte aandacht voor de attitudes. Ook de algemene doelen rond rekenvaardigheid, tijd en ruimte, gezondheid en sociale vaardigheden maken gestructureerd deel uit van het lesaanbod. Er wordt jaarlijks een techniekweek georganiseerd.

Onderwijsorganisatie Van het urenpakket dat de OKAN-leerlingen genereren, besteedde de school in het verleden onvoldoende lestijden aan de organisatie van het onthaalonderwijs. De uren voor de vervolgcoach werden niet allemaal aangewend voor de ondersteuning van gewezen anderstalige nieuwkomers. De lesgroepen waren te groot om functionele vaardigheden in te oefenen. De integratie van de anderstalige nieuwkomers in het gewone schoolleven was moeilijk realiseerbaar.

Nu wendt de school het urenpakket bestemd voor het onthaalonderwijs en de uren vervolgcoach correct aan. De huidige grootte van de lesgroepen (8 à 12 leerlingen) laat toe om de leerlingen efficiënt te ondersteunen en te begeleiden in hun taalontwikkeling en aandacht te besteden aan de mondelinge vaardigheden. Om de groepen homogener te maken werden een vijftal niveaugroepen gecreëerd: van de 'alfabetiseringsgroep' tot de 'snelle leiders'. Zeer sterk is bovendien dat van de groep 'snelle leiders' niet enkel leerlingen met een aso-profiel deel uitmaken, maar ook bso-leerlingen. Er zijn tal van initiatieven om de integratie van de onthaalklas-jongeren in het gewone schoolleven te bevorderen, waaronder twee snuffelstages.

Uitrusting De onderwijsinspectie stelde tijdens de doorlichting in het schooljaar 2013-14 vast dat de (digitale) uitrusting ontoereikend was.

ICT

Inzet uitrusting

Leermiddelen

De school leverde ernstige inspanningen voor de uitbouw van een gepaste uitrusting en ondersteunende digitale leeromgeving. Er is nog geen computer in

elk lokaal, hoewel die wel gebudgetteerd zijn. Ook de bekabeling werd aangebracht. Er is internetontvangst, één digitaal bord en één verplaatsbare beamer beschikbaar. Recent staan 32 tablets ter beschikking. Verder hebben de OKAN-leerlingen – in tegenstelling tot vroeger – wel toegang tot het ‘virtuele kantoor’ gedurende anderhalve dag in de week. Ze delen het lokaal met de andere klassen van het voltijds secundair onderwijs. Deze voorzieningen zijn nog niet optimaal, maar door een pragmatische aanpak kunnen de leraren wel voldoen aan de ontwikkelingsdoelen van het BVR van 1/3/2007, in afwachting van een complete uitrusting. De leraren zetten het materiaal ook deskundig in.

Evaluatiepraktijk De evaluatiepraktijk was onvoldoende afgestemd op de ontwikkelingsdoelen. De leraren toetsten overwegend taalkundige aspecten. De evaluatiepraktijk was weinig transparant. De algemene doelen werden enkel impliciet geëvalueerd.

*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

De huidige evaluatiepraktijk toetst op een evenwichtige manier het competentieniveau van de leerlingen. De leraren waken erover dat alle ontwikkelingsdoelen geëvalueerd worden. De vaardigheden staan centraal in de beoordeling van de leerlingen. De vakgroep maakte afspraken over evaluatiecriteria en puntenverdeling.

Leerbegeleiding De leraren brachten de beginsituatie en leervorderingen van de leerlingen slechts zeer beperkt in kaart. Er was geen grondige intake. Informatie over leermoeilijkheden werd niet systematisch in kaart gebracht.

*Preventief
Curatief*

In de huidige onderwijspraktijk is er in voldoende mate aandacht voor ‘leren leren’ en voor ondersteunende leerstrategieën. De leraren brengen de beginsituatie systematisch in kaart, wat een leertraject op maat en individuele opvolging mogelijk maakt. De intake werd grondig bijgestuurd. Ook voor het vastleggen van de leervorderingen zijn ernstige inspanningen geleverd, hoewel de systematiek nog voor verbetering vatbaar is, zoals de leraren zelf aangeven. Inhoudelijk stuurden de leraren de remediëringsinitiatieven bij, geënt op de ontwikkelingsdoelen en de taalvaardigheden.

Loopbaanbegeleiding De begeleiding van de individuele vervolgtrajecten bleef meestal beperkt tot de administratie ervan. Het doorstromingsdossier bevatte voor de vervolgschool weinig concrete informatie over de taalvorderingen. Er was geen strategische visie of doelgerichte planning voor de schoolloopbaanbegeleiding.

De school leverde aanzienlijke inspanningen om tegemoet te komen aan de vastgestelde tekorten. De vervolgcoaches besteden de nodige aandacht aan het opvolgen van de leerlingen, zowel wat hun schoolprestaties als verdere loopbaan betreft. De groeikansen van de leerlingen worden in kaart gebracht, onder andere d.m.v. een portfolio. De school organiseert twee snuffelstages per jaar, zodat de leerlingen goed voorbereid en weloverwogen hun verdere loopbaan kunnen uitbouwen.

Deskundigheidsbevordering Ten tijde van de doorlichting was de nood aan professionalisering behoorlijk groot.

*Overleg
Vorming*

De school nam tal van initiatieven om de nodige expertise op te doen. Een

intensieve samenwerking met de pedagogische begeleidingsdienst van de koepel en het onderwijscentrum van de stad Brussel, nascholingen en informatie-uitwisseling met andere scholen ondersteunen de deskundigheidsbevordering. Co-teaching en het werken in duo's van klasverantwoordelijken stimuleren de professionele dialoog binnen de vakgroep. Sinds de vorige doorlichting heeft de vakgroep een impressionant traject afgelegd inzake deskundigheidsbevordering, zodat het huidige, gemotiveerde team kan beschouwd worden als een expertisegroep voor OKAN. Zelf vinden ze dat ze nog veel te leren hebben. Deze open houding ligt mee aan de basis van het succes van de inspanningen van de afgelopen jaren.

3.2 Specifiek gedeelte in bso derde graad in de studierichting Auto (leerplan O/2/2013/268)

De school biedt deze studierichting niet langer aan. Bijgevolg kan deze niet doorgelicht en geadviseerd worden.

3.3 Specifiek gedeelte in bso tweede graad in de studierichting Basismechanica (leerplan O/2/2007/098)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate bereikt. De leraren hanteren een valide evaluatie-instrument.

Onderwijsaanbod	Tijdens de vorige doorlichting waren het beheersingsniveau, de aanwezigheden en de discipline van de leerlingen ondermaats. Deze leerlingen werden in de studie gezet of zaten in een apart deel van de werkplaats zonder enige zinvolle bezigheid. Vele basisdoelstellingen van de cluster auto werden niet of met onvoldoende diepgang aangeboden. Het aanbod was onvoldoende afgestemd op het verwachte beheersingsniveau.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	

De school biedt nu naast het basisaanbod mechanische en elektrische vaardigheden de cluster mechanische constructies aan. De lessen worden in elk leerjaar nagenoeg volledig over twee leraren verdeeld. De school tracht onder meer door deze organisatie de integratie van de leerstofdelen maximaal te bevorderen.

De projecten waaraan de leerlingen werken, laten toe om het gewenste beheersingsniveau te realiseren. De relevante theorie zit erin geïntegreerd. De leerlingen zijn nog steeds vaak afwezig. De school volgt de afwezigheden op en analyseert de cijfers. De tendens van problematische afwezigheden is dalend. Om zo nauwkeurig mogelijk na te gaan hoe de afwezigheden wegen op de leerplanrealisatie, hanteert de school een nieuw registratie- en evaluatie-instrument. Daarmee heeft ze voor elke leerling een overzicht van de aangeboden leerplandoelstellingen in elk project.

Sinds dit schooljaar hanteren de leraren het instrument en dit leidde reeds tot bijstellingen in het aanbod waarmee de waarde voor de kwaliteitsbewaking is

aangetoond.

De leerplandoelstellingen rond elektriciteit en CNC (Computer numerical control) worden behandeld, maar ze zijn nog onvoldoende geïntegreerd in de projecten.

Onderwijsorganisatie
Samenstelling klasgroepen
Organisatie curriculum

De groepering van de leerlingen was tijdens de vorige doorlichting niet functioneel voor het realiseren van de onderwijsdoelstellingen. De indeling van het curriculum en de organisatie van de lessen waren onvoldoende functioneel.

De grootte van de huidige lesgroepen is nu geschikt om aan de projecten te werken. De lessen staan steeds in blok gepland. Dat bevordert de nuttige aanwending van de onderwijstijd. Leraren nemen bovenop hun voltijdse opdracht nog vervangingstaken op om voor een zinvol aanbod te zorgen als collega's afwezig zijn.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De ICT-uitrusting werd niet gebruikt voor de realisatie van de onderwijsdoelstellingen. Voor het gassmeltlassen ontbrak een rookgasafzuiginstallatie en sommige toevoerleidingen waren verduurd.

De school beschikt nu over verschillende vaklokalen. Daarin is ook een theoriehoek gemaakt. Zo kunnen de leerlingen theoretische leeractiviteiten in een betekenisvolle omgeving uitvoeren. In de vaklokalen zijn ook alle noodzakelijke gereedschappen, materiaal en machines aanwezig. De machines zijn uitgerust met de nodige veiligheidsvoorzieningen. De collectieve beschermingsmiddelen zijn voorhanden. De school plaatst een mobiele afzuiging voor de lasdampen bij het gassmeltlassen. De gaslangen worden nu volgens een preventief onderhoudsprogramma vervangen. Een externe firma voert dit onderhoud uit.

De school werkt aan een inhaalbeweging op het vlak van ICT-inzet. Op enkele momenten in de projecten gebruiken de leerlingen de computers. Om te groeien naar een goede realisatie van de leerplandoelstellingen rond CNC-simulatie en -realisatie is het nodige overleg lopende. Zo kan de schoolse ICT-uitrusting beter gebruikt worden en zullen externe leeractiviteiten het aanbod vervolledigen.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

Tijdens de doorlichting kwamen verscheidene onderwijsdoelstellingen niet effectief en evenwichtig aan bod in de evaluatie. De leerlingen waren vooraf niet op de hoogte van de evaluatiecriteria. Het was voor hen onduidelijk voor welk deel de evaluatie meetelde in de bepaling van het eindtotaal.

De school kiest nu voor permanente evaluatie voor de leerlingen van deze studierichting. De leraren beoordelen een selectie van leerplandoelstellingen wanneer de leerlingen aan de projecten werken. In het evaluatie- en registratiedocument volgen zij de vorderingen op. Ze maken clusters van leerplandoelstellingen per thema. Zo verliezen ze het overzicht niet, ondanks het feit dat de selectie uit het leerplan meer dan 300 leerplandoelstellingen telt.

De leraren schrijven geen descriptoren uit om de evaluatie transparant te maken. De omschrijving van de evaluatiecriteria is soms wel in de lessen behandeld, zoals bij de lascriteria.

Om de zelfevaluatie door de leerlingen mogelijk te maken, bieden de leraren een zelfevaluatieformulier aan bij elk project. Doordat de leraar in overleg deze beoordeling bevestigt of bijstuurt, ontstaat een interactie die de transparantie en het eigenaarschap van het eigen leerproces bij de leerlingen bevordert.

Leerbegeleiding

Preventief

Curatief

Het houden van orde en tucht overwoog vaak op een gestructureerd leerproces. De verwachtingen en de uitdagingen waren laag. Remediëring en feedback, aangepast aan de noden van alle leerlingen, kregen slechts beperkte aandacht.

Het instrument voor de evaluatie en registratie toont de leervorderingen en duidt aan waar leerlingen niet geslaagd zijn in de aangeboden leeractiviteiten. De leraren verbinden er remediëringkansen aan. Na elke rapportperiode is er een remediëringweek waarin leerlingen nieuwe oefeningen aangeboden krijgen om de ontbrekende leerplandoelstellingen te bereiken. Voor leerlingen die de wensplanning kunnen volgen of die voorop lopen, probeert de school die vrijgekomen ruimte in te vullen met verdiepingsoefeningen.

Om de leerlingen te belonen die voldoende stiptheid, orde, discipline en juiste attitudes tonen, reikt de school een attest uit. Aan de hand van meetbare criteria gaat de school de vier doelen na.

De orde en netheid van de vaklokalen zijn handvatten die de school grijpt om de cultuur binnen de afdeling te verschuiven naar één waar de jongeren meegenomen en uitgedaagd worden.

Deskundigheidsbevordering

Beginsituatieanalyse

Overleg

Vorming

De school of de vakgroep bracht de competenties en de professionele behoeften van het lerarenteam nog onvoldoende in kaart. De competenties van de leraren werden nog niet systematisch ontwikkeld via nascholing en het leren van elkaar.

Nu scholen de leraren zich regelmatig bij op pedagogisch vlak en wat hun vakgebied betreft. Zo werken zij aan een bredere inzetbaarheid en aan een volgehouden verbetering van het aanbod. De leraren vormen een hecht team dat zich verbonden voelt door vakmanschap en het besef van de waardevolle maatschappelijke rol die zij spelen.

3.4 Project algemene vakken (PAV) in bso tweede graad (leerplan 0/2/2012/078)

Voldoet

De leerplandoelstellingen komen voldoende geproportioneerd en op het vereiste beheersingsniveau aan bod. De leerlingenevaluatie is op de leerplandoelstellingen afgestemd. Het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk vertonen een doelgerichte samenhang. De uitrusting en de leermiddelen beantwoorden aan de minimale materiële leerplanvereisten.

Onderwijsaanbod Bij de doorlichting was er een gedifferentieerd aanbod van enerzijds maatschappelijke vorming in de studierichtingen Kantoor en Verkoop en anderzijds PAV in de andere studierichtingen. Het onderwijsaanbod vertoonde onvoldoende samenhang. De afstemming op de leerplandoelstellingen voldeed niet. Het aanbod bevorderde onvoldoende de maatschappelijke weerbaarheid en de organisatiebekwaamheid van de leerlingen. Daartoe ontbraken de nodige functionele en authentieke contexten, stappenplannen en leerstrategieën. Het beheersingsniveau van de vaardigheden voldeed niet voor verschillende onderdelen.

*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

De school biedt nu PAV aan in alle studierichtingen. De vakgroep heeft werk gemaakt van een leerplangerichte visie op PAV. In het onderwijsaanbod koppelt zij per thema de leerinhouden en de werkopdrachten expliciet aan de betrokken leerplandoelstellingen. Ook de leerlingen zijn op de hoogte van de leerdoelen. De vakgroep bewaakt de samenhang van het aanbod en de progressie van het beheersingsniveau via een gemeenschappelijke planning en leerlijnen.

De keuze en de uitwerking van de leerinhouden zijn op de leerplandoelstellingen geïnspireerd. Relevante actualiteit, de leefwereld van de leerlingen en de ontwikkeling van maatschappelijke weerbaarheid zitten er voldoende in vervat. De verschillende doelstellingenclusters komen geproportioneerd aan bod in het geheel van leerinhouden en werkopdrachten. Rekening houdend met de leerlingenkenmerken besteedt de vakgroep veel aandacht aan taal- en rekenvaardigheden. Deze zijn voor het grootste deel geïntegreerd in de context van de thema's. Er is een variatie van taaltaken die betrekking hebben op de verschillende taalvaardigheden. De variatie van tekstsoorten is niet optimaal; de leerlingen maken hoofdzakelijk kennis met informatieve teksten of bronnen. Verschillende oefeningen rekenvaardigheden in concrete context zijn ondersteunend voor de maatschappelijke weerbaarheid van de leerlingen. Daarnaast is er ook een aanbod van reeksen taal- en rekenoefeningen buiten context. Gezien dit niet gedifferentieerd is per leerling in het teken van remediëring, moet de doeltreffendheid ervan in vraag gesteld worden.

De activerende werkvormen, het gebruik van gevarieerde documentatie en verschillende toepassingen van ervaringsgericht leren (schoolactiviteiten en projecten) ondersteunen het functioneel en vaardigheidsgericht karakter van het onderwijs- en leerproces. De doelstellingen 'informatieverwerving en -verwerking' zijn daarin doelgericht geïntegreerd. Bij zelfstandig werk en groepswerk leren de leerlingen stappenplannen en leerstrategieën toepassen. Ze leren ook gebruik maken van ondersteunende leermiddelen zoals naslagwerken, rekenmachine, kijkwijzers of instructiekaarten. Op die manier ontwikkelen ze organisatiebekwaamheid.

Uitrusting
*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

Bij de doorlichting voldeed de minimale uitrusting in het vak mavo niet. In PAV maakten de leerlingen onvoldoende gebruik van informatiebronnen zoals ICT, naslagwerken en authentiek informatiemateriaal.

De beschikbaarheid en het gebruik van uitrusting en leermiddelen beantwoorden nu aan de materiële leerplanvereisten. Het aantal computers dat voor de leerlingen in elk vaklokaal ter beschikking staat, is weliswaar minimaal. De leraren integreren ICT en andere leermiddelen voldoende doelgericht in het onderwijs- en leerproces.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

Bij de doorlichting vertoonde de evaluatiepraktijk weinig samenhang. Het evenwicht tussen proces- en productevaluatie voldeed niet. Voor verschillende evaluatieopdrachten waren de doelgerichtheid en de beoordelingscriteria niet transparant. Daardoor hadden de leraren en de leerlingen geen duidelijk beeld van de leervorderingen voor de verschillende doelstellingendomeinen.

De vakgroep PAV is er in geslaagd de evaluatie voldoende af te stemmen op de leerplandoelstellingen. Deze doelstellingen zijn het expliciete uitgangspunt voor de evaluatieopdrachten. Het gebruik van evaluatiefiches met vermelding van de doelstellingen en de beoordelingscriteria maken de evaluatie objectief en transparant voor alle betrokkenen. De geregelde toepassing van zelfevaluatie door de leerlingen, leert hen reflecteren over hun leerprestaties en -vorderingen.

De evaluatie is samengesteld uit allerlei werkopdrachten zoals presentatie- of rapporteringsopdrachten, zelfstandig werk, groepswork en enkele toetsen met oefeningen taal- en rekenvaardigheden. De evaluatie sluit logisch aan bij het onderwijsproces. Er is een doelgerichte wisselwerking tussen het aanbod van de leerinhouden en de aansluitende werk- en evaluatieopdrachten. Het beheersings- en verwerkingsniveau van de meeste evaluatieopdrachten voldoen.

Leerbegeleiding

Preventief
Curatief

Bij de doorlichting was de leerbegeleiding onvoldoende gericht op de verzelfstandiging van het gebruik van leerstrategieën en stappenplannen ter bevordering van de organisatiebekwaamheid van de leerlingen.

De vakgroep heeft het didactisch handelen bijgestuurd door activerende werkvormen centraal te stellen. Die bevorderen de individuele begeleiding en opvolging van de leerlingen. Bij zelfstandig werk en groepswork leren de leerlingen voldoende gebruik maken van stappenplannen, leerstrategieën en ondersteunende leermiddelen. Na elk hoofdstuk reflecteren ze samen met de leraar over de aangeboden leerinhouden en de verworven vaardigheden.

Via de vermelding van de doelstellingen, de beoordelingscriteria en de communicatie daarover zijn de leerlingen voldoende op de hoogte van wat ze moeten kennen en kunnen. Ze krijgen voldoende feedback op hun leerprestaties. De leraren voorzien in remediërende gesprekken en opdrachten in geval van tegenvallende resultaten. Voor de remediëring van taalachterstand is er binnenklasdifferentiatie met ondersteuning van de leraren talenbeleid. Het geregeld toepassen van zelf- en peerevaluatie verhoogt het reflecterend en zelfevaluerend vermogen van de leerlingen.

Deskundigheidsbevordering

Overleg

De vakgroep heeft het bijsturingsproces zoals uitgeschreven in het verbeteringsplan consequent aangepakt en opgevolgd. De samenwerking heeft

Vorming geleid tot leerplangerichtheid en samenhang in het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk. Dit is gepaard gegaan met de nodige leerplanstudie, professionalisering en externe ondersteuning door de pedagogische begeleidingsdienst. De collegiale samenwerking is een hefboom voor kwaliteitsverbetering.

3.5 Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne

Tijdens de doorlichting werden ernstige tekorten met betrekking tot de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH) vastgesteld. Door onder meer het ontbreken van de noodzakelijke keurings- en controleverslagen kende de school onvoldoende de aanwezige risico's in de verschillende vestigingsplaatsen. Daarnaast waren er geen systematische planning en beheersing van de risico's. De samenwerking tussen de school en het beleidsniveau verliep soms moeizaam.

Het schoolbeleid heeft de geformuleerde werkpunten in verband met de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne aangepakt. Vooral onder impuls van het nieuwe beleid is er duidelijk een grotere betrokkenheid en een positieve uitwerking merkbaar. De school heeft dit schooljaar twee vestigingsplaatsen (Louis Wittouckstraat 13 en 50) gesloten en ter vervanging een nieuwe vestigingsplaats in gebruik genomen. Daarnaast is de studierichting Auto afgebouwd waardoor enkele ernstige knelpunten weggevallen zijn.

De interne preventiedienst van de stad en het preventie-aanspreekpunt van de school zijn nauwer betrokken bij het welzijnsbeleid. Het aantal lestijden dat het preventie-aanspreekpunt besteedt aan de uitwerking van BVH is de laatste jaren gestegen waardoor de aansturing en opvolging van de werkpunten van dichtbij opgevolgd worden.

Het globaal preventieplan (GPP) en het jaaractieplan (JAP) bevatten de concrete aandachtspunten die vanuit keurings- en controleverslagen zijn gedetecteerd. De school beschikt nu over keuringsverslagen zoals bijvoorbeeld het brandpreventieverslag, de gasinstallatie, de hoog- en laagspanningsinstallatie. Een budgettering en planning zijn nog niet opgenomen in het GPP en JAP, maar de school en de medewerkers van de stad Brussel tonen aan dat de budgetten aangevraagd en toegekend worden. De school kan aantonen dat een aantal opmerkingen uit de verslagen weggewerkt of gepland zijn. Weggewerkte items zijn meestal opgenomen in het JAP en GPP. De oplevering van de laatste fase in de vernieuwing van de laagspanningsinstallatie wordt in juli 2017 afgerond. Het preventief onderhoudsprogramma bevat enkel een poetsplan en is nog niet volledig. De jaarlijkse rondgangen door de interne preventiedienst verlopen correct en de werkpunten zijn opgenomen in het GPP en JAP. Sinds dit schooljaar is het preventie-aanspreekpunt betrokken bij alle aankopen en ondertekent hij de bestelformulieren.

Er zijn inspanningen geleverd om de bewoonbaarheid van en het comfort in de lokalen te verbeteren. Momenteel vinden er renovatie- en schilderwerken plaats, er is afzuiging bij alle werkposten in het laslokaal en de verduurde toevoerleidingen zijn vervangen. De lichtarmaturen zijn nu voldoende afgeschermd. De administratielokalen werden herschikt waardoor er meer ruimte vrijkwam. Voor de opleiding tandtechnieken is er echter nog steeds geen afzuiging geïnstalleerd. De meeste controles door bevoegde personen en erkende diensten zijn gebeurd, behalve voor de takels en de sporttoestellen. Nog niet voor alle producten met gevaarlijke eigenschappen zijn er veiligheids-of gezondheidskaarten. Ook de opslag van deze producten verloopt nog niet correct.

De school beschikt nu over voldoende toiletten voor jongens en meisjes. De toiletten voor de jongens

kunnen afgesloten worden, maar er zijn geen tussenschotten tussen de urinoirs. De geurhinder en het onderhoud van de toiletten blijven werkpunten. De toiletten voor het personeel zijn gescheiden.

Het is duidelijk dat het huidige beleid de nodige aandacht besteedt aan de bewoonbaarheid en de veiligheid van de leer- en werkomgeving. Dit biedt de nodige perspectieven om de resterende werkpunten weg te werken en een systematisch risicobeheersing verder vorm te geven. Daardoor besluit het paritair college haar onderzoek met een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning van tekort(en) zoals vermeld in punt 2 van dit verslag:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde '**voldoen aan de onderwijsdoelstellingen**' voor Graad 2 BSO Basismechanica, Graad 2 BSO Elektrische installaties, Graad 2 BSO Haarzorg, Graad 2 BSO Kantoor, OKAN Onthaalonderwijs anderstalige nieuwkomer.
- voor de erkenningsvoorwaarde '**bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne**'.

Namens het paritair college	Voor kennisname namens het bestuur
Geert POLFLIET de voorzitter	Valerie Van Damme de directeur
Datum stemming en advies	09-06-2017
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	